

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четри броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год ф. а.вр

БРОЙ 32. У Новоме Саду, 28. Августа 1861. **ГОД. IV.**

Литургичный Катихисисъ.

(Продуженъ.)

Г Л А В А V.

О светымъ даровима, т. е. о хлѣбу и вину освещеномъ.

Изъ чега се састоитъ богослужение наше, и каква е материя?

Богослужение наше састоитъ се изъ жертве безкровне, у комъ истинно тѣло и кровь Христа Спасителя приноси се у виду хлѣба и вина. Хлѣбъ на жертву употребленный матерію жертве представля, и называ се „просфора,“ или по простомъ говору, *поскурица.*

Шта е просфора и како се приугошовлява?

Просф. вшеничный хлѣбъ съ квасцомъ умешенъ и печенъ, и изображава онай хлѣбъ, кои е Христосъ Спаситель на тайной вечери благословио и преломио, и на свето нѣгово тѣло промѣнио. На врхъ тога хлѣба стоитъ печать, т. е. образъ св. креста съ означенъмъ оныхъ слова: **ІС. ХР. НИКА.**

Шта значе слова: ІС. ХР. НИКА?

Христіолюбивый царь Константинъ устроило е три креста, драгимъ каменѣмъ украсио, и на нѣма исписао та слова: **ІС. ХР. НИКА**, кое значи: Исусъ Христосъ побеђуе. — Св. Никифоръ проповѣда, да е на првомъ одъ оныхъ крестова написано было: *Исѣсз, на*

другомъ: Христосъ, а на треѣмъ: ника, и то имъ е као собствено наименование было, да и сама места где су ти крстови стояли, таквымъ именовъ называла се. И одъ тогъ времена св. отци на свакомъ крсту знакъ овы слова метали су. Зато и овај печать на просфори есть као знакъ побѣде Христове надъ адомъ и искупленіе наше проливленомъ на крсту кровлю нѣговомъ, и знаменъ спасенія нашегъ. „Аще кто не возметъ креста ской и по мнѣ градеть, не можетъ спасенъ быти.“

Изъ чега е просфора?

Просфора као и сваній хлѣбъ три ствари у себи садржи, т. е. муку пшеничну, воду и соль, коє све заедно смешано ватромъ испече се, и то по свидѣтельству Симеона Солунскогъ за честь свете Троице; къ томе брашно пшенично съ квасцомъ изьявлява дѣшѣ; вода, крштеніе; а соль знаменує оумъ и оученіе слова, по ономе Христовомъ изреченію, коє казао ученицима своимъ: „Вы есте соль земли.“ Безъ тыхъ матерія ние квасный хлѣбъ.

Приноси ли се цела просфора на жершву?

Не приноси се, но само средня часть, т. е. печать, и овај копиемъ на четири стране изрезанъ и изваѣнъ, называ се „агнецъ.“

Каковый треба да е шай печашъ или агнецъ?

Печать на просфори мора быти четвероуголный, т. е. форму на четири ѱошка мора имати, и само та четвероуголна ередина коя се и агнецъ называ, изрезує се, и изображава божество и човечество Христа сына Божия. — И као што е безначалный и безконечный сынъ Божій, истинный Богъ, збогъ насъ на землю дошао, и ваплотио се и по човеческомъ есте-

ству пострадао; зато е требао и печатъ таковый на самомъ хлѣбу изображенъ да буде, представляюћи божество и човечество Христово.

(Продужиће се)

Свећа у тамн и у сумраку.

(Продуженъ.)

7.

„Я вѣруемъ само оно, што схвашиши могу. Како да вѣруемъ оне шийне што ихъ вѣра проповѣда, кадъ се не могу схвашиши?“

Са свию страна окружаваю насъ предмети, кое разумъ нашъ постићи ние кадаръ. Ты валяда невѣруешъ ни то, да живишъ, да говоришъ, да видишъ и да чуешъ? Ёръ и то ты неможешъ постићи. Кажи ми молимъ те, шта е животъ, шта е рѣчь, шта е звукъ, шта е мирисъ, шта е свѣтлость, шта су бов? Или можешъ ли ты мени дати точно понятие о топлоти и о студени? Можешъ ли ми разяснити: шта значи спаванъ? Одкуда бива да ты ушима чуешъ кадъ си буданъ а кадъ спавашъ не чуешъ. Како се ты пробудишъ? Шта е уморенъ, шта е боль, шта е задовољство?

Ко може казати, да е онъ све то постићи и најточније схватити и разумети кадаръ? Како е могуће да очима, кое ништа друго нису него две мале круглице изнутра тавне и мрачне, — видимо не само около себе, него и много далъ одъ насъ налазеће се предмете?

Све што е и нами, и около насъ у природи, све е то тайна за насъ. А то е знакъ, да е познавајућа снага разума нашегъ веома ограничена. Онъ може

много познавати, али несравнѣно више има што онъ постићи и схватити кадаръ ние.

Тайна е такова истина, о којој смо мы подпуно увѣрени да естъ, али суштностъ нѣну нисмо кадри савршено разумети. Тайне се налазе у природи и у вѣри. Тайна лежи на свакомъ божиемъ створеню. Она е печатъ, кои показуе да е створевъ то, божие створенѣ.

Где ће се наћи тай наученикъ; кои бы кадаръ быо поняти и обяснити све природне появе, и проникнути у узроке и у послѣдице нѣихове?

А ты, друже мой, хоѣшъ да постигнешъ онога кои е створио сва суштества што су у природи, хоѣшъ да схватишъ безкрайнога и вѣчнога, а неможешъ да схватишъ и да дознашъ ни оно што е овде на земљи, и што сваки данъ виђашъ и уживашъ. Ты у изумленю стоишъ предъ еднимъ жиромъ, предъ комарцемъ, и предъ простымъ каменомъ, на се дивишъ и чудишъ нѣму и неможешъ да докучишъ како тай каменъ, комарацъ и жиръ постадоше, а овамо хоѣшъ да познашъ и постигнешъ Бога, и да малимъ и ограниченимъ разумомъ своимъ докучишъ све оно што е Богъ тебе ради саздао, и теби одкрио!

Тайне вѣре могу се сравнити са сунцемъ. Мы нисмо кадри сунце подпуно и савршено познати, па оно ипакъ сия и свѣтли, и съ тымъ найвеће добро чини нама людма. Алъ продрзливо око, кое се усуди управо и за дуго у сунце гледати засениће се, ослабиће, и изгубити видъ, па остати у найвећој тами.

Нашъ разумъ има право не примаги тайне вѣре само онда, кадъ бы оне были противне една другой и себи саме. Али тайне вѣре нису нимало противне разуму, него само превазилазе нѣгову снагу. А то е велика разлика. Разумъ својомъ снагомъ не може додуше, разумети истине, кое тайне те у себи садрже,

али не може ихъ ни за противне себи самима, и за немогуће држати. На примѣръ, я истина немогу да по-
 нямъ, како Богъ може бити свагдъ савъ, а не само
 съ којомъ честицомъ својомъ, али не увиђамъ разу-
 момъ моимъ, да е то не могуће и да не може бити.

Исто тако я не могу поняти тайнство свете Тро-
 ице: немогу докучити, како едно и исто божество мо-
 же у едно и исто време бити у три лица. Али немо-
 гу доказати, да е то противно истини и да е немо-
 гуће по себи самомъ. Кадъ бы я рекао: „три лица
 есу едно лице“ то бы было противно разуму и лаж-
 но. Али кадъ кажемъ: „три лица имаю одну нерав-
 дѣлну Божию природу, и по томе есу еданъ Богъ,“
 то е сасвимъ друго, и то разуму нашемъ ни мало ние
 противно, ако и превазилази снагу познаваня нѣго-
 вогъ.

То исто важи и за друге тайне кое намъ пре-
 дае наша света православна црква, као су: тайна во-
 плоћеня, искупленя, светога причешћа, очекиванѣ ве-
 чите награде, итд. Я немогу по тићи како се у И-
 сусу Христу божествена природа савединила са чове-
 ческомъ; како е онъ својомъ смрћу очистио грехе на-
 ше; како онъ благодатию, кою намъ преко светыхъ
 тайна подае, освећуе душе наше; како нѣгово прослав-
 лѣно тѣло присуствуе у св. Евхаристіи (у св. причеш-
 ћу); како се лебаць и вино на светой литургији, по-
 сле освећеня, претвара у тѣло и крвъ Христову. Све
 то неможемо мы разумомъ нашимъ постићи, али не-
 можемо ни потврдити да то ние могуће.

Тайне вѣре дакле нису противне разуму, него са-
 мо надмашу снагу разума.

(Продужиће се.)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Педагогичне сѣтнице о воспитаню девоицица.

„Ништа ние тако занемарено, као воспитание дѣвоицица;“ Съ овимъ рѣчма започео е великій Фенелонъ свою кнѣгу о воспитаню девоицица. Дана-швѣмъ даномъ сматраюћи наше околности мора ли бы придодати къ рѣчи занемарено, іоштъ и рѣчи: „повварено“, изврнуто, недотупавно.“

Али како да се томе злу доскочи. Кудити и бри-тиковати лако е, али поправити е тешко, особито кадъ е зло махъ отело, и кадъ се зло за добро држи.

Мы вѣруемо да е Богъ у сердце сваке матере матерню любавъ къ своіой дѣци усадио, и признаемо, да бы матере радо дѣцу свою добро воспитале, само кадъ бы знале у чему се добро воспитание састои. Што оне много пута рѣаво воспитание даю своіой дѣци, а особито своима кѣрма, то долази одтуда што оне таково воспитание за добро, за найболъ држе, и одъ нѣга се найвећой срећи по свою децу надаю. Кадъ на примеръ мати држи у глави да бы по нѣну кѣрь найвећа несрећа была, ако неудата остане; онда ние чудо, што свакояке врачбине и сама найлућа средства употреблюе, да мниму несрећу одъ свое кѣри одклони. Кадъ бы мы могли такову матеръ увѣрити да е гора несрећа удати се за невалялога, него неудата остати, и кадъ бы іой доказати могли да се добри мужеви обично не налазе тамо где ихъ она тражи т. е. на балови и у светскимъ друштвима; то бы онда зацело матина правый путь изишла, и праву срећу своіой кѣри потражила.

Добро мислеће матере рећи ће намъ на то може быти: Нама ние поможено съ описиванѣмъ рѣавогавоспитанія; него бы мы желиле знати, како се имамо изъ невалялыхъ обичая изкобелати и децу нашу ра-

зумно и християнски воспитувати. Дайте намъ дакле савета вы, кои се воспитатели и учители називате, да се по томе савѣту при воспитуваню кѣри владамо, и да све оно избегаемо, што бы нѣма у нѣхвой правой среѣи вреда нанети могло.

На ово ћемо се постарати одговоре дати, кое в еданъ педагогъ сачинио сматрајући радню добрыхъ матери при воспитанию дѣце нѣхове, и увѣривши се о благимъ плодовима таковогъ воспитанія:

1. Вѣра и молишва.

Родители су први и најбольи воспитатели дѣчии у вѣри. Добра мати моли се Богу за свое дѣте, и учи га што рание Богу се молити, да му то унаравъ пређе и права потреба постане. Кратке молитве црквене, или јоштъ еолъ просте молитве, кое сама мати за потребу свое дѣце смисли и дѣци казуе, оставе највеће и најсветіе упечатленъ у млађаномъ ердцу нѣховомъ. Таква би на примѣръ молитва била: „Преблагій Спасителю, дай да я данасъ и целогъ живота могъ добаръ будемъ, па да твое царство заслужемъ, и къ теби дођемъ.“ Или: „Хвала теби Боже кои си насъ наранио.“ Или: „Хвала ти благій Боже што си ми допустио, да се овај данъ добро владамъ и да мое родителъ слушамъ.“

Особито су лѣпе две молитве, кое се у грчкомъ у Бечу изищавшемъ Зборнику налазе, и кое самъ прилику имаю слушати, како ихъ една добра православна християнка своіой кѣрци напредъ казуе те в е сътымъ изъ малена у вѣри Християнской воспитува. Премда те молитве нигде нисамъ на славенскомъ езику читао, али оне су православне, ерѣ чистимъ духомъ наше цркве дишу: и као такове, я ихъ овдестаwiamъ.

Прва в молитва јутрена и она овако гласи: „Го-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

споди, всемогущий Боже, кои си изъ уста младенца и напредадий приправио себи хвалу, прими и изъ уста моихъ, изъ уста дѣтета твоя, ову ютреню славу, и допусти ми да сваки данъ живота мога славимъ тебе Отца и Сына и св. Духа, Аминь.“

Друга е молитва вечерня, и овако гласи: „Господи Иисусе Христе, кои си примио къ себи дѣцу, кою матере къ Теби доведоше, да ихъ ты благословишь! Молимъ те прими изъ уста моихъ, изъ уста дѣтета твоя ову вечерню молитву. Сачувай ме подъ кровомъ крила твоихъ, да мирно заспимъ и спавамъ и да се у време пробудимъ на славу твою. Еръ си ты благъ и човеколюбацъ Богъ нашъ и теби славу шилъмо са безначалнымъ твоимъ отцемъ и съ пресветымъ и благимъ и животвореимъ твоимъ духомъ, сада и свагда и у вѣкове вѣкова. Аминь.“

Добра мати приповѣда дѣци своіой и библичне приповѣдке особито оне о Христу Спасителю. Ако дѣте веѣ у школу иде, овда отацъ и мати захтеваю, да имъ оно сваки данъ приповѣди шта е у школи чуло и научило. Врло би добро было, кадъ бы свака србска мати найглавния изречения изъ св. писма, изречения коя за правило живота служе, и мале оне тропаре одъ найглавнѣиъ празника знала, и дѣци своіой, особито женской даномъ приликомъ казивала. Збирка икона, на којима су библиски догаѣан и годишњи празници съ живимъ бояма насликани, требало бы да се у свакој кући налазе, па да ихъ мати своіой дѣци показуе, и съ тымъ приповѣдке и научене пѣсмице живо предъ очи стави.

Што е маня и протия молитва, кою мати дѣтету у ютру и у вече и у другимъ сгоднымъ приликама казуе и учи га, то све се веѣма дѣте навикава свое потребе Богу саобштовати, и нѣму на свакомъ примлѣномъ благу одъ срдца благодарити. Тако на-

виннуто дѣте зацѣло ќе се Богу и за свое родителѣ и за своју браћу и сестре молити, и ако е у чему свое старие увредило, молиће ихъ за опрощенѣ, и спомену ќе грѣхъ свой и у молитви што ю Богу приноси.

Ово се све чине, да су ситне и маловажне ствари, али ние све онако, као што се нама чини да е. Нису то ситне ствари, нити е то маловажанъ посао, него е то темелъ на коме се цѣло нравно воспитание дѣчие оснива; то е почетакъ християнскога живота; то е клица вѣре, надежде и любви къ Богу, благодарности къ Спасителю, и любви према свима люда. Овымъ начиномъ задобия духъ науке Христове постоянно мѣсто у срдцу младежи, одъ куда га никакве бурѣ страсти и сумњиченя изагнати неће.

По себи се разуме, да е оваково прво християнско воспитание само у християнскимъ породицама могуће, али и християнски родители мораю озбиљно на себе пазити, и свойски настоявати, да ниховъ животъ одговара ономе чему они децу уче, иначе имъ е савъ трудъ пропао.

(Продужиће се.)

Чему валя школа да научи дете.

(Продуженѣ.)

Школа треба да научи деше

4. *Да люби родъ свой, и ме и езикъ свой.* То тройство земаљскогъ суштествованя свакогъ народа, естъ една одъ найнужднихъ и најкраснихъ врлина, кою и наши дедови яко ценише, и за кою толико векове

вля трпеше и јоштъ трпе. За то не штедише они ни крвъ ни имавъ, него храбро бранише и свето чуваше. Задобие ли дете любовъ светивъи той народной то се не ће нигде, ни предъ кимъ свойштине стидити, него ће седичити и поносити вьомъ; неће протачке свое благае обичае напуштати, нити ће трпети да га се туђи ништави обичаи лепе; неће презиранъ свога рода, ни угвѣтаванъ светыхъ вѣговыхъ права трпелливо само (женски) гледати и сносити, него ће ихъ очаяно бранити и животъ за нъихъ драговољно положити: неће жалити блага свога на олтаръ напредка народвѣгъ привети, него ће угледаюћи се на задушне наше краљѣве и мужеве и самогъ себе и имавъ свое и званъ свое користи рода посветити. Доста има примера у историји ербской, изъ коихъ ће дете моћи видити, како валя родъ свой и отачбину свою любити, само иште се одъ учителя волъ, да ихъ избира и показуе. Красне народне песме есу одъ найвеће важности за ову врлину. —

1

Родъ и име и свой езикъ
верно люби сине,
Не дай, недай, да ихъ кивна
Душман-рука дирне.

2.

Зарадъ тога отци твои
Многе боа бише,
Зарадъ тога браћа твои
Топлу крвцу лише.

3.

Нъма крвца аманетъ ти
Да ихъ свагда бранишь,

И ка' ясне очи твое
Тако да ихъ хранишъ.

4.

Родъ и име и свой езикъ
Люби, чувай сине,
Не дай, недай, да ихъ злобна
Душманъ-рука дирне.

И на последку.

5. Да задобие основна знания, која ќе му доцниѐ као човеку нужна бити. Тако званъ естъ читанъ, и писанъ и рачунъ. Читанъмъ се може највише научити: еръ свака струка раднъ налази се у књигама, дакле сваку струку раднъ може дете изъ књига научити, само ако оно читано и практично види.

Но и читанъ не може свагда одъ асне бити, него само онда, кадъ се разумно чита, зато и есте читанъ у школи најтеже алъ и најважниѐ. Писанъ такође може служити за далъ изображаванъ. А рачунъ е по томе важанъ, што оштри разумъ и што е исто тако нужданъ у данашнъмъ свету као и читанъ и писанъ.

Томе дакле треба да научи школа дете. Учителъи су средства или главна орудия школска, преко којихъ она задатакъ свой извршуе. Буду ли дакле учители неприетелъи тој благородной тежњи школской (а то може бити ради свогъ комодитета) онда савъ одговоръ на нѣихъ спада. Трудимо се зато браћо и радимо па намъ благослова свогъ Богъ увкратити неѐе.

Колко кои може
Толко не чини,

Тако заповеда
Господъ на висини

У Беодри на Преображенъ 1861.

М. Настасиѣъ
учитель.

Треба да смо задовольни са свачимъ што е при-
рода уставила.

Ахъ! зашто е тако жарко сунце! зашто е тако страшно вруѣина! рекне Милева матери својой, утирајући зной съ гореѣгъ лица, — я едва дисати могу. —

Зашто е тако жарко, кѣри моя, то љу я теби посла њѣколико недела болъ казати моѣи нежелъ садъ, одговори мати; а садъ ты само то напоминѣмъ, Богу да е угодно, да се тако топла жаркостъ на светъ простре, и да е онъ милосердный Отацъ, кои ништа нечини, што се небы на наше добро клонило.

Милева е на то уѣутала и повѣрила се матери својой; еръ іой е ова свагда истину казивала.

Настаде месецъ Августъ, престаде жарка за-
пара.

Любокладни вѣтриѣи и умѣрена топлота воздуха изывала е Милеву свакий данъ у поля и баште.

Веѣъ е жетва прошла, и свако е воѣе приспѣло.

Милева се дивила примамљивомъ наливу ябука, крушака, шљива и бресака, кохиѣ сладостъ ништа превосходило ние, нити е и самъ медъ слаѣи быо.

Ахъ мати сладка! рекне Милева, какве намъ е Богъ плоде даровао! како е онъ милостивъ! како насъ люби!

Тако е, дете мое, рекне мати, онъ насъ люби и све као отацъ благи само на наше добро управля, макаръ да намъ се често начини, којима благодѣяннн нѣгова примамо, чудни и често неприятни виде: знай да е самый онай жаръ, противъ кога си лѣтосъ роптала, дао красно руменило, и сладки вкусъ плодовомъ, којима се садъ наслађавашъ.

Тако дакле научи се, чедо мое! бити довольна са свачимъ, што е Богъ у природи уставно; еръ ранне или позние, али ћешъ се увѣрити, да онъ све добро чини.

У Румы

Георгій Видаковићъ
учитель.

Царскій воспитатель.

Малый Принцъ Велшки, Prinz v. Wales, (такое се назива сваки престононаслѣдникъ енглески,) стаяше у својој соби кодъ прозора, кои е по ондашнѣмъ обичаю башъ до спода дозирао. Требало е да учи лекцију, а онъ се сиграо претима по прозору. Воспитателька нѣгова госпођица Хилиардъ опомене га любезно да своју лекцију учи, али јој малый Принцъ одговори: я нећу. Е дакле ћу васъ морати у угао собный за каштигу одправити, рекне на то госпођица. Не боимъ се я васъ, — упорно јој одговори малый Принцъ; — еръ самъ я престононаслѣдникъ енглески. Ово говорећи удари ногомъ по прозору и разбио

одно окно. Воспитательна на то устане са столице и озбиљно му рекне: Сире! Вы морате лекцију учити, или љу васъ сместа у собный угао упутити! Башъ и зато нећу, — разерѣенъ одговори малый принцъ — на разбие и друго окно. — Госпођица зазвони и собны служитель уђе. Преко овога поручи она отцу дѣтинѣмъ Принцу Алберту, да ю Нѣгово Височество изволи што пре походити, будући да она у важнымъ дѣлима сына нѣвогъ има съ нѣмъ говорити.

Чедолюбивый родитель одма дође, и чувши све по реду што се и како се догодило, озбиљно се окрене своме сыну и показуюћи рукомъ на подножицу рекне му: Съди ту дозъ я недоѣмъ. Затимъ оде у свою собу и донесе библию. Посадивши се на столицу према Принцу Велшкомъ, рекне му: Сынокъ, послушай шта светый Апостолъ Павао теби, и свакоме дѣтету, коѣ е такво, као ты што си, говори. Затимъ прочита изъ Посланице къ Галатянима Гл. IV. ст. 1 и 2. кои овако гласи: „А я вамъ кажемъ, докгодъ е наслѣдникъ младъ, нимало болый ние одъ слуге, премда е онъ господинъ свога иманя; него онъ стои подъ заповѣдници и старатели одъ отца нареѣеногъ.“ Истина, — продужи отаць далъ, — ты си Велшкый Принцъ, и ако се добро узвладашь; можешъ постати отмѣннымъ човѣкомъ, можешъ по смрти свое майке, — кою да намъ Господъ Богъ дуго поживи — постати кралѣмъ енглескимъ; али засадъ си ты јоштъ дѣте, и зато морашъ свое наставнике и воспитателѣ слушати, и заповести нѣиховой покоранъ быти. Покрай тога морамъ ты јоштъ наспоменути шта премудрый Соломонъ велъ: Кои штеди пруть, мрзи на сына свога; а кои га любѣ, тай га и казни.“ (Притч. Г. XIII ст. 25) Ово изговоривши узме пруть и казни съ нѣмѣ енглескога престолонаслѣдника, па онда га о-

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

тера у угао съ рѣчма: ту да си свз дотле остао, докъ ти госпиѣца Хилиардъ неопрости. Аль немой забравити, да си ты као дѣте подчинѣнь своимъ старательима и воспитательима, а кадъ нарастешъ подчинѣнь ѣшъ быги одъ Бога даномъ светомъ закону.

Ово е врло добро средство противъ упорности и іогунства. Родителѣи иучителѣи, кои своіой дѣци добра желе, нека одавдѣ примѣръ узму, како съ упорномъ и іогунастомъ дѣцомъ поступата валя. — В.

Поштено и непоштено.

Каква е разлика међу поштенимъ людма и непоштенимъ? — Поштенъ човекъ ненаѣе пре, докъ ко шта не изгуби; а непоштенъ наѣе пре, и текъ онда онай чие е види, да е изгубио. Пакъ онда, поштенъ човекъ врати шта е нашао оному чие е; а непоштенъ невраѣа никадѣ, него гледа да све више и више наѣе и однесе.

Господаръ.

Римскій царъ Антоние имаѣаше обичай, кадгодѣ речъ о воденю рата бияше, реѣи: волиемъ еднога могъ подданика главу сачувати, него ияду неприятельски одкинути.

О с в е т а.

Кадъ се мудрога Еуклида братъ едаредѣ на нѣга разсрди, и у гявву викну: я ти се заклинѣмъ, да ѣу ти се осветити; одговори Еуклидъ: и я се теби заклинѣмъ, и одъ садъ се тако владати, да ѣешъ ты

одъ твоогъ гнѣва одустати, и мене одъ садъ юшъ
вѣма негъ досадъ волети.

О с в е т а .

Кадъ Атинскогъ войводу Фокиона на смртъ ни
крива ни дужна осудише и поведоше, и еданъ га одъ
приятеля упита, имали шта свомъ сину поручити, од-
говори: я му заповедамъ, да на неправду, коя се нѣ-
говомъ отцу чини сасвимъ заборава и никадъ на о-
свету и не помисли.

Вукъ и овца.

Вукъ издрпанъ одъ паса лежаше край некогъ потока.
Не далеко одъ себе опази овцу, и стане в молити, да се
смилуе и да му мало воде донесе. Я би ти радо учинила, од-
говори овца, али ма да си разчупанъ, и изсакаѣнъ, ошетъ
си вукъ те вукъ, пакъ се боимъ, да ниси више гладанъ
негъ жеданъ.

Тако пролази зао и неваляю свудъ. Онъ в подобанъ о-
вомъ вуку, пакъ ако и у неволю падне, и моли и плаче да му се
смилюю и помогну. ни онда му нико неверуе, него га се свакъ
клони.

Учительско мѣсто.

У горњи Карловци (Карлштадтъ у Хрватској) отворено е ме-
сто за србскогъ Учителя. Годишня му е плата 400. фор. а. вр. слобо-
данъ квартиръ и 8. хвати дрва, съ коима се и школа греяти има. Про-
сительи имаю на сл. общину Горньо-Карловачку до 20. септ. т. г. о-
братити се.